

teri se v gorkeji vodi strdí v belo, povsod jednako snov. Notranje plasti beljaka so nekoliko gostejše nego zunanje. Sredi beljaka je rumenjak tudi v lastnem kožnatem póvoji, okrogel kakor najboljša krogla. V trdo kuhanem jajci se rumenjak lahko zdrobí ter ima barvo žolto (rumeno), včasí celó rudečo in zeleno. Sredi rumenjaka je tako zvano očesce. Ptič se naredí iz rumenjaka, belják mu je le prva hrana. Zares, veliko čudo je to, da se iz jedne tekočine tako različne stvari delajo: trda kost, mehko meso, kri in perje, in — živa stvar. Kdo bi se tu ne vklanjal vsemogočnosti Stvarnikovej!

v.

Prírodepisno - natoroznansko polje.

Beloglavi jastreb.

Ali ga vidíte, otroci, grdega in požrešnega jastreba! Užé njegova vnanja podoba nam je zoprna. Le pogledjte ga, kako neukretno truplo ima, prsteno perje, golo glavo in gol vrat. Vem, da se vam ne dopada, a vendar treba, da vam nekoliko povem o njem. Poslušajte dakle!

Jastreb se šteje k največjim in najmočnejšim pticam, ki živé po vročih krajih sveta. Ta požeruh, ki ga imate danes pred očmi, prebiva po vsej Afriki, v Siriji in južnej Evropi, časih priletí še celó k nam. Glavo in vrat ima skoraj gol, obrastena sta le s kratkim, zeló redkim, ščetinastim mahom, ki se na spodnjem vratu podaljša, v nekak pernat ovratnik (krežljec). Kljun ima debel in močan, ter je na koncu kljukasto zakrivljen. Na nogah ima po štiri močne prste, s topimi in le malo zakrivljenimi kremplji.

Po noči se ta velika ptica pridružuje v gorah, a okoli póldne izletí in kroži po ravninah. Iz neizmerne višave preží z bistrim očesom na vsako večjo mrhovino in ko jo ugleda, spustí se skoraj naopično nanjo ter jo žré z neizrečno samogoltnostjo. Navadno se okoli jedne mrhovine zbere po več jastrebov, ki se med žretjem neprestano koljejo in bijó. Ni je tako smradljive mrhe in nesnage, da bi je jastreb ne požrl. Njegova požrešnost je tolika, da na jedenkrat pogoltne po 1 do 2 Kilograma mesá ter se tako nažré, da se potlej ne more več vzdigniti od tal; pri tej priložnosti ga je lahko ujeti. Po vročih krajih sveta je ta ptica zeló potrebna in koristna. V južnih krajih Evrope, posebno pa v Aziji in Afriki crknetine nihče ne zakopava. Kjer koli kaka žival pogine tam jo gospodar pusti ležati. V velikej vročini bi to hitro začelo gnjiti, smradovi bi okužili zrak in mnogo kužnih bolezni bi nastalo. Zatorej so jastrebi v takih krajih človeku največji dobrotniki, oni čistijo ulice, dvorišča in mesnice, ter vsako mrtvo truplo hitro spravijo v kraj. Zato ga pa po takih krajih pusté v miru in nihče mu ne storí nič žalega. Naš učeni gosp. profesor Fr. Erjavec pripoveduje v knjigi „Živali v podobah“, da so 1775. leta na Šmárinej gori na Kranjskem ubili beloglavega jastreba, a 1835. l. so v Dolu pod Ljubljano jednega jastreba živega vjeli in ga poslali na Dunaj. Jastreb je tako velika ptica, da je po 110 centimetrov dolg, a z razpetimi perotnicami meri celó po dva metra.